

Romanas VIŠOMIRSKIS

Žymus Lietuvos elektrochemikas, ilgametis Chemijos ir cheminės technologijos instituto direktorius, gabus ir energingas mokslinio darbo organizatorius.

Gimė 1928 m. vasario 17 d. Vilniuje. Mirė 1995 m. liepos 7 d. Vilniuje, palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

R. Višomirskis 1946–1951 m. studijavo Vilniaus universiteto Chemijos fakultete, su pagyrimu baigęs studijas, 1951 m. įstojo į Chemijos ir cheminės technologijos instituto aspirantūrą, vadovaujamą akademiko Juozo Matulio. 1954 m. apgynė disertaciją, kurioje išnagrinėjo tuo metu dar mažai tirtą ir prieštaringai aiškinimą vandenilio skyrimosi ant chromo elektrodo viršįtampį. To darbo svarbi ne tik teorinė, bet ir praktinė reikšmė, nes vandenilio jonų išsikrovimas ant chromo atlieka svarbų vaidmenį plačiai naudojamame chromavimo procese.

Tęsdamas savarankiškus mokslinius tyrimus ir atsižvelgdamas į laikmečio reikalavimus, R. Višomirskis pagrindinį dėmesį sutelkė į metalų elektrolitinį nusodinimą iš kompleksinių druskų tirpalų. Šiai problemai spręsti buvo skirta 1966 m. apginta chemijos mokslų daktaro disertacija.

R. Višomirskis sulaukė didelio pripažinimo ir populiarumo ugdydamas mokslo darbuotojus. Kartu su savo mokiniais bei bendradarbiais vadovavo 36 sėkmingai apgintoms kandidato disertacijoms. Kelerius metus R. Višomirskis skaitė paskaitas Vilniaus universiteto Chemijos fakulteto studentams.

R. Višomirskis su bendradarbiais yra paskelbęs apie 250 mokslinių straipsnių, 15 išradimų (su bendradarbiais), 2 patentuoti užsienyje. Iki 1968 m. atliktus tyrimus jis apibendrino 1969 m. išleistoje rusų kalba monografijoje „Metalų elektrolitinio nusodinimo iš kompleksinių tirpalų kinetika“. Kartu su savo bendradarbiais yra parašęs 5 skyrius 1969 m. išleistai Juozo Matulio redaguotai monografijai „Blizgiosios elektrolitines dangos“ (rusų k.). R. Višomirskis buvo daugelio mokslinių žurnalų redakcinių kolegijų narys, įvairių mokslinių draugijų ir komisijų užsienyje, buvusioje SSSR bei Lietuvoje narys.

R. Višomirskis – ne tik aukšto lygio mokslininkas, bet ir puikus darbo organizatorius. Nuo 1956 m. jis buvo bene svarbiausio Chemijos ir cheminės technologijos instituto padalinio – Elektrochemijos (vėliau pavadinimas kito) – vadovas. 1958 m. paskirtas instituto direktoriaus pavaduotoju. Kai 1976 m. tuometinis Lietuvos mokslų akademijos prezidentas ir instituto direktorius akad. J. Matulis nutarė atsisakyti instituto direktoriaus pareigų, R. Višomirskis tapo instituto direktoriumi ir tas pareigas ėjo iki 1992 m.

1968 m. R. Višomirskiui suteiktas profesoriaus vardas, 1972 m. išrinktas Mokslų akademijos nariu korespondentu, 1976 m. – tikruoju nariu (akademiku).

R. Višomirskiui 1971 m. skirta Lietuvos valstybinė mokslo premija, 1978 m. jam suteiktas Lietuvos nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardas.

Parengė
LMA Matematikos, fizikos ir chemijos
mokslų skyriaus mokslinė sekretorė
Silva Aukštinaitienė

Naudoti šaltiniai:

1. LMA archyvas. Asmens byla.
2. Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (MELC) „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ elektroninė versija: <https://www.vle.lt/PaieskosRezultatai?search=Vi%C5%A1om%EE%80%8Crskis>.
3. Mokslo Lietuva Nr. 3 2003 02 6-19.

Nuotrauka iš 2003 m. leidinio „Mokslo Lietuva“ Nr. 3